

**VARSINAIS-SUOMEN LUONNONARVOJEN JA -VAROJEN
VAIHEMAAKUNTAKAAVA
KAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET
1. EHDOTUS / 20.1.2020**

KAAVA-AINEISTON LUKUOHJE

VAIHEMAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaava on kartalla esitetty yleispiirteinen suunnitelma maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisten alueiden käytöstä sekä yhdyskuntarakenteen periaatteista. Maakuntakaava voidaan laatia koko maakunnan kattavana kokonaiskaavana tai teema- tai osa-aluekohtaisena vaihekaavana. Tässä vaihemaakuntakaavassa keskitytään luonnonarvojen ja -varojen, virkistyksen ja matkailun sekä teknisten verkostojen kehittämistavoitteisiin ja -kysymyksiin. Rajauksen ulkopuolelle jäävät teemat on pääosin ratkaistu joko aiemmissa maakuntakaavaprosesseissa tai tullaan ratkaisemaan seuraavissa maakuntakaavoissa.

KAAVAKARTTA

Hyväksyttävässä vaihemaakuntakaavakartassa ratkaisuna esitetään ainoastaan teemoihin kuuluvat uudet ja kumoutuvat merkinnät, poikkeuksena erilliskysymyksiin ratkaistavat kysymykset sekä esiin nousseet tekniset korjaustarpeet. Kokonaisuutta tulee tarkastella ajantasaisesta maakuntakaavayhdistelmästä, jossa esitetään kaikki merkinnät. Kaavakartalla luetellaan ratkaisua koskevat kaavamerkinnät.

Kaavakartalla osoitetaan myös useita merkintöjä, joiden lähteenä ovat erilliset päivityvät tietolähteet. Näiden aineistojen osalta, tulee ajantasaisin tieto hakea kyseisestä tietokannasta. Tällaisia merkintöjä ovat pohjavesialueiden, suojavyöhykkeiden, luonnonsuojelulain nojalla suojeltujen alueiden ja Natura-alueiden merkinnät.

Kaavakartalla osoitetaan myös useita merkintöjä, joiden sijaintitietoa on maakuntakaavan mittakaavataso huomioiden yleistetty tai yhdistetty kartan piirtoteknisistä syistä. Näiden maakuntakaavamerkintöjen yksityiskohtaiset tiedot tulee tarkistaa niiden tausta-aineistoista. Tällaisia merkintöjä ovat osa r- ja v-kohteet sekä sähköverkkojen linjaukset, ulkoilureittien ja ohjeellisten ulkoilureittien sekä melonta- tai vesiretkelyreittien merkinnät ja arvokkaiden geologisten muodostumien aluerajaukset.

KAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET -VIHKO

Kaavaratkaisua koskevat kaavamerkinnät määryksineen luetellaan erillisessä, hyväksyttävässä kaavamerkinnät ja -määräykset vihkossa.

SELOSTUS

Kaavaselostuksessa kuvataan kaavan tavoitteet, suunnittelun lähtökohdat, tietopohja johon kaavaratkaisut tukeutuvat (selvitykset ja muut aineistot) sekä kaavaratkaisun yleinen sisältö ja vaikutukset.

KAAVAKORTIT

Kaavaratkaisussa käytettävien merkintöjen sisältö ja perustelut kuvataan yksityiskohtaisemmin kaavakorteissa. Korteissa kuvataan merkintäkohtaisesti kaavaratkaisun lähtökohdat, tavoitteet ja vaikutukset sekä merkintöihin liittyvät selvitykset ja perusteluasiakirjat. Korteissa todetaan alkuperäinen, mahdollisesti muuttuva merkintä sekä muutos. Kaavakortit ovat osa kaavan liiteaineistoa (Liite 1).

TEEMAKARTAT

Teemakartoilla näytetään maakuntakaavamerkinnät teemakohtaisina kokonaisuuksina. Teemakartat ovat osa kaavan liiteaineistoa (Liite 2).

TAUSTA-AINEISTOT

Kaavaratkaisuja esitetään myös taustakartoilla sekä erillisissä taustaselvityksissä, jotka löytyvät sähköisinä aineistoina.

KAAVA-AINEISTOSSA KÄYTETYT LYHENTEET

TKSMK – Turun kaupunkiseudun maakuntakaava

SSMK – Salon seudun maakuntakaava

VSMK – Varsinais-Suomen maakuntakaava, Vakka-Suomi, Loimaan seutu, Turunmaa, Turun seudun kehyskunnat

TPLMK – Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava

VAIHEMAAKUNTAKAAVA MERKINNÄT

OSOITTA UUSINA MERKINTÖINÄ

- Laaja, merkittävä ja yhtenäinen metsävaltainen vyöhyke (kehittämisperiaatemerkintä)
- Vesiviljelyn kehittämisalue (kehittämisperiaatemerkintä)
- Matkailun, retkeilyn ja virkistyksen kehittämisvyöhyke (kehittämisperiaatemerkintä)
- Kiviaineisten ottoalue ja materiaalterminaalit (uusi ejk-kohdemerkintä)

KUMOAA JA KORVAA VOIMASSA OLEVAN MAAKUNTAKAAVAN

- V, R, S, M, MRV -aluevaraus- ja v, r, s -kohdemerkinnät
- Ulkoilureittien ja ohjeellisten ulkoilureittien merkinnät
- Veneväylien/kanoottireittien merkinnät järvi- ja jokialueilla
- Matkailun ja ulkoilun yhteistarpeiden merkinnät
- Geologisesti arvokkaiden alueiden merkinnät (ge)
- Pohjavesialueiden merkinnät (pv)
- Suoja- tai konsultointivyöhykkeen merkinnät (sv)
- Valtioneuvoston Natura 2000 -päätöksen mukaan osoitetuttujen alueiden ja kohteiden merkinnät (Natura-alueet)
- Yhteysaluslaitureiden, vene- ja palvelusatamien ja luonnonsatamien, laitureiden, suojasatamien sekä ankkuripaikkojen merkinnät
- Suurjännitelinjojen, parannettavien suurjännitelinjojen, uusien suurjännitelinjojen ja sähköverkon yhteistarpeiden merkinnät

TÄYDENTÄÄ VOIMASSA OLEVAN MAAKUNTAKAAVAN MERKINTÖJÄ

- Loma-asutuksen mitoitus osa-alueittain (Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan alue)
- Uusi veneväylän merkintä (Särkänsalmen alueella)
- Veneilyn runkoväylän (Särkänsalmen uuden veneväylään liittyen)

KUMOAA JA KORVAA OSITTAIN VOIMASSA OLEVAN MAAKUNTAKAAVAN

- E, T -aluevaraus- ja t-, t-kem-, ek-, et-, ja en-kohdemerkintöjä

KUMOAA VOIMASSA OLEVAN MAAKUNTAKAAVAN

- Uuden maakaasulinjan ja maakaasuverkon yhteistarpeen merkinnät
- Hajautetun mallin jätevedenpuhdistamon merkinnät

Lisäksi vaihemaakuntakaavassa tehdään valittujen teemojen ulkopuolisia teknisiä tarkistuksia ja korjauksia, jotka on erikseen lueteltu kaavaselostuksessa.

 MAAKUNTAKAAVA-ALUEEN RAJA

 SEUTUKUNNANRAJA

 KUNNANRAJA

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT

 LAAJA, MERKITTÄVÄ JA YHTENÄINEN METSÄVALTAINEN VYÖHYKE

 Merkinällä esitetään merkittävät metsävaltaiset vyöhykkeet.

SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:

Suunnitelmien ja toimenpiteiden on turvattava metsien kyky tuottaa ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä sekä sitoa hiiltä, ylläpitää luonnon monimuotoisuutta ja tuottaa puhdasta vettä sekä turvata alueen säilyminen yhtenäisenä ja monikäyttöisenä.

Vyöhykkeen arvoja sekä vyöhykkeiden välisiä ekologisia yhteyksiä tulee edistää ja turvata.

Saaristossa tulee kiinnittää erityistä huomiota vyöhykkeen metsäluonnon erityispiirteiden ja maiseman säilymiseen.

Myös muut maankäyttömuodot ovat alueella mahdollisia, jos alueen yhtenäisyyttä ei vaaranna.

 VESIVILJELYN KEHITTÄMISVYÖHYKE

 Merkinällä esitetään vesiviljelyn kehittämisvyöhykkeinä Varsinais-Suomen soveltuvimmat merialueet kalan jatkokasvatukselle pitkällä aikavälillä.

SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:

Suunnitelmien ja toimenpiteiden vyöhykkeellä on kehitettävä vesiviljelyn toimintaedellytyksiä.

Vyöhykkeen suunnitelmissa tulee ottaa huomioon ympäristöarvot ja on edistettävä vesien- ja merenhoidon tavoitteita

 MATKAILUN, RETKEILYN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE

 Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisen kohdealue

SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:

Suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla pitkäjänteisiä, ympärivuotisia toimintoja ja elinkeinoja tukevia sekä alueiden ominaispiirteitä hyödyntäviä, ja niiden on edistettävä kehittämisen kohdealueen toimintoja ja saavutettavuutta ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Kasnäs-Teijon, Velhonveden ja Saariston rengastien ja muilla vastaavilla kehittämisen kohdealueilla tulee kehittää vetovoimaisia ja turvallisia pyöräilyn ja kävelyn edellytyksiä

 MATKAILUN JA ULKOILUN YHTEYSTARVE

 SÄHKÖVERKON YHTEYSTARVE

 MAAKAASUVERKON YHTEYSTARVE

MAANKÄYTÖN MERKINNÄT

T	TEOLLISUUSTOIMINTOJEN ALUE / KOHDE Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät teollisuus-, varasto- ja vastaavaan käyttöön osoitetut alueet niihin kuuluvine suojaviheralueineen sekä liikenne- ja yhdyskuntateknisen huollon alueineen SUUNNITTELUMÄÄRÄYS: Alueelle ei saa sijoittaa uutta asumista ilman erityisperusteita.
t	
t/kem	TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE, JOLLA ON MERKITTÄVÄ, VAARALLISIA KEMIKAALEJA VALMISTAVA TAI VARASTOIVA LAITOS SUUNNITTELUMÄÄRÄYS: Alueelle ei saa sijoittaa uutta asumista ilman erityisperusteita.
R	RETKEILY- JA MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE / KOHDE Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät retkeily- ja matkailualueet
r	
E	ERITYISTOIMINTOJEN ALUE / -KOHDE Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät kiviainesten ottoalueet ja materiaaliterminaalien, kaivostoiminnan, energiahuollon sekä vesihuollon alueet ja kohteet
ejk	KIVIAINESTEN OTTOALUE JA MATERIAALITERMINAALIT Kohdemerkinnällä osoitetaan kalliokiviainesoton ja maa-ainesterminaalien alueet. Alueet varataan kalliokiviainesten ottoon ja maa-ainesten sekä uusiokäyttöön soveltuvien materiaalien käsittelyyn. SUUNNITTELUMÄÄRÄYS: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava riittävä suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Alueen käyttö tulee suunnitella siten, että se sopeutuu toiminnan loputtua ympäröivien alueiden maankäyttöön eikä siitä aiheudu merkittäviä, pysyviä maisemavaikutuksia.
ek	KAIVOS
en	ENERGIAHUOLLON KOHDE, MUUNTAMOT
et	JÄTEVEDENPUHDISTAMO
V	VIRKISTYSALUE / -KOHDE Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät ulkoilu-, retkeily-, urheilu- ja muut virkistysalueet
v	
M	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Alueita voidaan käyttää harkitusti myös haja-asutusluonteiseen pysyvään tai loma-asutukseen. SUUNNITTELUMÄÄRÄYS: Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja.

MRV

MAA- JA METSÄTALOUS- / RETKEILY- / VIRKISTYSALUE

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä matkailun ja virkistykseen kehittämistarpeita. Alueita voidaan osoittaa maa- ja metsätalouden lisäksi loma-asumiseen ja matkailutoiminnoille. Alueita voidaan käyttää myös harkitusti haja-asutusluonteiseen pysyvään asutukseen.

SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:

Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti häiritsemättä loma-asutusta, matkailua ja virkistyskäyttöä palvelevia toimintoja, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja.

S

SUOJELUALUE / -KOHDE

Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät luonnonsuojelualueet ja luontoarvoiltaan suojeltavat alueet

SUOJELUMÄÄRÄYS:

Suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä.

OSA-ALUEET

ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA

Merkinällä osoitetaan geologisesti arvokkaat harju-, kallio- ja moreenimuodostumat, tuuli- ja rantakerrostumat sekä kivikot

SUOJELUMÄÄRÄYS:

Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä alueella sijaitsevan, geologisesti arvokkaan muodostuman suojeluun ja hoitoon.

POHJAVESIALUE

Luokkien 1, 1E, 2, 2E ja E mukaiset pohjavesialueet

SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:

Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojelu siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Vesiensuojeluviranomaisille on suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteiden yhteydessä varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

SUOJA- TAI KONSULTOINTIVYÖHYKE

Puolustusvoimien käytössä olevalle alueelle on määritelty suojaetäisyysalue. Vaarallisia kemikaaleja valmistaville tai varastoiville laitoksille on määritelty Seveso III-direktiiviin (2012/18/EU) perustuva vuoden 2019 tilanteen mukainen konsultointivyöhyke.

SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:

Vyöhykkeelle sijoitettavien uusien toimintojen suunnittelu- ja rakennushankkeista on järjestettävä asiantuntijalausuntomenettely.

⑦

LOMA-ASUTUKSEN MITOITUS OSA-ALUEITTAIN

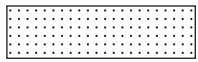
SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:

Kullekin osa-alueelle voidaan osoittaa vyöhyketunnuksen yhteydessä osoitettu määrä rakennuspaikkoja rantakilometriä kohden. Rakentamattomaksi jäävän rannan määrä ei saa alittaa aluetunnuksen yhteydessä osoitettua prosenttiosuutta kokonaisrantaviivasta. Lopullinen rakennuspaikkojen lukumäärä määräytyy yksityiskohtaisemmassa kaavassa rannan laatuun ja rakennettavuuteen liittyvien ominaisuuksien perusteella.

⑦

Ei lay/km-mitoitusta, vapaata rantaa 40%

LUONTO JA KULTTUURIPERINTÖ

NATURA-ALUEET / NATURA VIIVAKOHTTEET
Valtioneuvoston Natura 2000-päätöksen mukaan rajatut alueet

SUOJELUMÄÄRÄYS:
Suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä.

ULKOILUREITTI
Olemassa oleva ulkoilureitti, jolla on merkitystä osana maakunnallista ulkoilureittiverkostoa

SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:
Ulkoilureitin uran ympäristöä tulee hoitaa ottaen huomioon reitin ympäristön erityispiirteet.

OHJEELLINEN ULKOILUREITTI
Ohjeellinen ulkoilureitti, jolla on merkitystä osana suunniteltua maakunnallista ulkoilureittiverkostoa ja jonka linjaus tarkentuu jatkosuunnittelussa.

SUUNNITTELUMÄÄRÄYS:
Ulkoilureitin tarkkaa linjausta suunniteltaessa tulee hyödyntää olemassa olevia teitä ja kulku-uria sekä alueen ympäristön erityispiirteitä ja maisemaa.

VENEILYN RUNKOVÄYLÄ

UUSI VENEVÄYLÄ

MELONTA- TAI VESIRETKEILYREITTI
Maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävä melonta- tai vesiretkeilyreitti

LUONNONSATAMA, LAITURI, SUOJASATAMA TAI ANKKURIPAIKKA

VENE- TAI PALVELUSATAMA

YHTEYSALUSSATAMA

YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO

SUURJÄNNITELINJA / UUSI SUURJÄNNITELINJA / PARANNETTAVA SUURJÄNNITELINJA

UUSI MAAKAASULINJA

HAJAUTETUN MALLIN JÄTEVEDENPUHDISTAMO

KESKITETTY SEUDULLINEN JÄTEVEDENPUHDISTAMO

KUMOTTAVA MERKINTÄ

